

بررسی مودهای گسیختگی اتصالات تیر به ستون در سازه‌های بتن آرمه به کمک مدلهای نوین

سید محمد صادق سلطانی، حسن حاجی کاظمی

دانشجوی کارشناسی ارشد سازه، دانشکده مهندسی، دانشگاه فردوسی مشهد

استاد گروه مهندسی عمران دانشکده مهندسی، دانشگاه فردوسی مشهد

Engineers2007@gmail.com
hkazemi@um.ac.ir

خلاصه

یکی از حساس‌ترین قسمت‌های یک سازه اتصالات آن می‌باشد. عملکرد مناسب اتصالات مختلف یک سازه به خصوص در مواجه با بارهای ناشی از زلزله تاثیر بسیار زیادی در بالا رفتن میزان جذب و استهلاک ارزشی ناشی از نیروهای اعمال شده را خواهد داشت. به همین دلیل شناخت رفتار واقعی اتصالات تحت نیروهای مختلف همواره مورد توجه و تمرکز محققین و پژوهشگران بوده است. یکی از مهمترین انواع اتصالات در سازه‌های بتن آرمه که مورد بحث ما نیز می‌باشد، اتصالات تیر به ستون است. در این تحقیق سعی بر این است با بکارگیری مدل‌های نوینی که اخیراً توسط بعضی از محققین بر جسته به منظور بیان رفتار اتصالات تیر به ستون صورت گرفته بتوان به بررسی آنها پرداخته و ظرفیت برخشی ناحیه اتصال را به کمک این مدل تعیین کرده و با ظرفیت برآورده شده در نمونه‌های مشابه آزمایشگاهی مقایسه نمود. در عین حال با در نظر گرفتن اثرات نیروی محوری در تیرهای منتهی به ناحیه اتصال به بررسی امکان افزایش ظرفیت برخشی ناحیه اتصال می‌پردازم.

کلمات کلیدی: مدل‌های نوین، نیروی محوری، نیروی چسبندگی، ظرفیت برخشی

۱. مقدمه

همانطور که اشاره شد یکی از حساس‌ترین نقاط در سازه‌های بتن آرمه موجود در طبیعت نظیر باد، زلزله و عوامل دیگر یک سازه را تحت تأثیر قرار می‌دهد و اتصالات به عنوان اجزایی از سازه که با یستی تنش‌ها و نیروهای ایجاد شده در نقاط مختلف سازه را منتقل کنند حائز اهمیت می‌شوند. به همین دلیل معمولاً در طراحی اتصالات سازه به خصوص اتصالات تیر به ستون که مورد بحث ما نیز می‌باشد عمدتاً بر مبنای یکپارچگی و حفظ استحکام و بدست آوردن شکل پذیری مناسب در اتصال انجام می‌شود. همچنین سعی بر این است که اثرات کاهش دهنده سختی اتصال از جمله ترک خوردگی و اثرات کاهش چسبندگی بین میلگردهای طولی تیر و ستون به دلیل از بین رفتan مقاومت مهاری میلگردهای تیر در نظر گرفته شود. به طور کلی فلسفه طراحی اتصالات به منظور جلوگیری از گسیختگی آنها بر مبنای اصل ((تیر ضعیف، ستون قوی)) تعریف می‌شود. بر مبنای این اصل بایستی تیرها به گونه‌ای طراحی شوند که مفاصل پلاستیک ایجاد شده در آنها تا حد امکان از ناحیه اتصال دور شود. بررسی و تحقیق به منظور شناخت هر چه بیشتر از رفتار واقعی اتصالات در سازه‌های بتن آرمه و در شرایط واقعی همواره مورد توجه محققین و پژوهشگران مختلف بوده است. بدین منظور از گذشته تا به حال تحقیقات گسترده‌ای در این خصوص انجام شده و هر کدام از محققین از یک یا چند دید به مساله پرداخته‌اند. دسته‌ای از تحقیقات انجام شده به خصوص در طی چند سال اخیر به منظور تقویت ناحیه اتصال با استفاده از کامپوزیتهاهای الیافی FRP می‌باشد (که در اینجا از وارد شدن به جزئیات آن خودداری می‌شود). دسته دیگری از این تحقیقات به منظور تهیه و یا برآورد یک مدل ساده و در عین حال جامع در ناحیه اتصال تیر به ستون انجام شده است. در این مدل سعی بر این است که با در نظر گرفتن گزارشات حاصل از مطالعات آزمایشگاهی بر روی نمونه‌هایی که مورد آزمایش قرار گرفته اند مودهای گسیختگی (احتمالی) در ناحیه اتصال تیر به ستون برآورد شده و بر اساس این برآورد توزیع تنش و نیروی حاصله در هسته اتصال و آرماتورهای موجود در ناحیه اتصال را تشکیل دهنده. با برقراری تعادل در هسته اتصال می‌توان روابط بین این نیروها را بدست آورده و برای نمونه‌های مشابه آزمایشگاهی آنها را به صورت عددی حل نمود و ظرفیت برخشی و خمشی